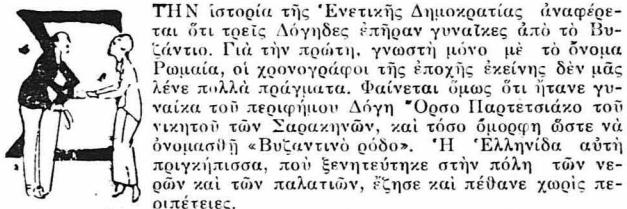

Η ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΤΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΔΟΓΙΣΣΕΣ

«Η ώραιά πριγκήπισσα τὸ «Βυζαντινὸς ρόδος». — Η τραγικὴ Δρύγισσα Μαρία Ὀρσέολο Ἀργυροπούλου. — Οπου πλησιάζει τὸ τρομερὸν ἔτος 1000, τῆς συντελείας του κόσμου! — Θμαδικαὶ παραφροσύναι. — Μιὰ τραγαδία ἐπάνω σ' ἔναν τάφο. Καὶ ή τρίτη Δρύγισσα Θεοδώρα Δουκά, που ἔτρωγε... μὲ πηρευνι! — Λουτρά μὲ στάλες δροσιάς. — Ο μυστηριώδης θάνατός της κ.λ.π.

ΤΗΝ ιστορία τῆς Ἐνετικῆς Δημοκρατίας ἀναφέρεται ὅτι τοεις λόγηδες ἐπήρωαν γυναῖκες ἀπὸ τὸ Βυζάντιο. Γιὰ τὴν πρῶτη, γνωστὴ μόνο μὲ τὸ δνομα Ρωμαία, οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς ἐξεῖν δὲν μᾶς λένε πολλὰ πράγματα. Φαινεται ὡμας ὅτι ἤταν γυναῖκα τοῦ περιφημού Δρύγη "Ορσοῦ Παρτετσάκα τοῦ νικητοῦ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ τόσο διμορφὴ ὥστε νῦ ονομασθεῖ "Βυζαντινὸς ρόδος". Η 'Ἐλληνίδα αὐτὴ πριγκήπισσα, ποὺ ἔζηντεύτηκε στὴν πόλη τῶν νερῶν καὶ τῶν παλατῶν, ἔζησε καὶ πέθανε χωρὶς περιπέτεια.

Τραγικὴ ὅμως ὑπῆρχε ἡ τύχη τῆς δεύτερης "Ἐλληνίδας πριγκήπισσας ποὺ ὠδηγήθη νύηρη στὴ Βενετία: Στὰ 991 ἀνέβη στὸ Δογάνιο ὁ δραστηρίους καὶ ἀποφασιτικὸς Πέτρος Ὁρσέολο. Η περιόδος τῆς ἔξουσίας του συνέπεσε μὲ μάτι μεγάλη καὶ φοβερή γιὰ τὴν ἀνδρωπότητα ἐποζή. Ἀπὸ αἰώνων ὑπῆρχε η πεπούθησις διτ κατὰ τὸ ἔτος 1000 θὰ κατασταφόταν ὃ κόσμος καὶ θὰ ἔνανγχυρίζε τὸ γάστο ποὺ ἤτανε ποὺ τῆς Δημοκρατίας! "Οσο ἐπλιήσακε ἡ τρομερὴ χρονολογία καὶ ἡ ἀπάντηση προφητείες ἐπλήσιαν, φόβος ἀπεργάπτος ἐπικαὶ ὅλη τὴν οἰκουμένη καὶ ἀνάφερον τομαζικά παραδείγματα χρονομάται παραφράσην. Δὲν ἔτρελλανετο ἔνας καὶ διὸ ἀπὸ τὸ φέρο τους, ἀλλὰ χωρὶς ὀλοκληροῦ! Φυσικά, ὁ γενικός αὐτὸς τρόπος εἶχε μεταδοθεῖ καὶ στὴ Βενετία. Λέγεται λοιπὸν ὅτι καὶ ὁ Δόγης Ὁρσέολο, ψυμαὶ καὶ αὐτὸς τῆς τροφερῆς μυστικοπάθειας, ἐσυμφωνησε μὲ τὴ γυναικα του νὰ κρατήσουν στὸ ὑπόλιτο τῆς ζωὴς τους τέλεα αγνότητα. Νησίσεις ἐντελεῖς ἀδελφικές. Στὸ μεταξὺ ὑποὶ οἱ δύο σύζυγοι είχον ἀποτήσει παιδιά.

Ο Δόγης Πέτρος Ὁρσέολο, ἀπολούσθωντας τὸ παραδείγμα τῆς ἐποχῆς του, επειλεύ τὸ γιο τὸν Ἰωάννη στὴν Κονσταντινούπολι γιὰ ν' ἀποχήσῃ τὴν εὑνοία τῶν Ἐλλήνων Αὐτοκρατόρων. Καὶ μάλιστα κατώρθωσε καὶ κάτι καλλίτερο ἀρώμα: "Ἐπέτιχε νύφη ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, τὴ Μαρία, κόρη τοῦ Ἀργυροπούλου καὶ ἀνεψιὰ τῶν αὐτοκρατόρων Βασιλείου καὶ Κονσταντίνου. Τὸ νεαρὸ ζευγάρι ἦταν ταυτόπιστο. Οι Ὁρσέολο ἔζησαν μὲ τὴν διμορφὴ τους. Γιὰ τὴ Μαρία Ἀργυροπούλου τὰ βενετιανικὰ χρονικὰ λένε ὅτι ἤταν «οἷοια καὶ εὐλαβητική». Ο γάμος τοῦ νεαροῦ Βενετοῦ μὲ τὴν διμορφὴ Βυζαντινὴ ἐγένετο στὴν Κονσταντινούπολι μεγαλοπρεπῶς. Ο Πατριαρχὴς ἔχοροστάτησε ὁ ἰδιος στὴν Ἀγάπη Σοφρίᾳ καὶ οἱ κορώνες τῶν νεονύμφων—μανιάτα τῆς Βυζαντινῆς χρονογοΐας—τὰ προσφέρουν δόρο οἱ Αὐτοκράτορες παγονισμάσαν στοὺς νεονύμφους τοὺς πολυωύμηνος αὐλικούς, τὴν ἀτέλειότητα ἐξεῖν σειρά τῶν χρυσοτοιλησμάτων ὑδρόδοντον μὲ τὸν ποιτιώδεις τίτλους καὶ τῶν γυναικῶν μὲ τὰ λαμπρὰ φορέματα, φροτομένα χρυσάφι, πολυτίκους λίθους...

Οργοῦ μῆνες οἱ νεονύμφαι εφιλοξενοῦντο στὸ Αὐτοκρατορικὸ παλάτι, μὲ ὅλες τὶς τιμές τοῦ ποιτοκόλλου τῆς ἐθιμιτεπίας. Καὶ ἐπὶ τέλους μὲ τοὺς βασιλικοὺς «δόμοιμα καράβια» ἀνεγάρισαν γιὰ τὴ Βενετία. Ἐγεὶ τοὺς ἐπεριμέναν ἄλλες τιμές. Μεγάλη συνοδεία πλοίουν ἐβγάλει σὲ προπάντησι τους καὶ ἐτοί μὲτο ποὺ ἔργανε: «Ζήτω ἡ Βυζαντινὴ πριγκήπεσσα!...

Λίγες μέρες ἀγοράστηκε ἡ νεαρὴ Δρύγισσα Μαρία ἔφερε στὸ κόσμο ἐν ἀγοράκι, τὸ ὅποιον γιὰ τιμὴ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τοῦ θείου ὄνοματης Βασιλείου. Ο παποὺς του Δόγης Πέτρος ἔζησε τότε γιορτές ποὺ ἀρησαν ἐποζή..

Άλλα ἡ νωμία Δρύγισσα Μαρία Ὀρσέολο Ἀργυροπούλου δὲν ἤταν γραφτὸν ἀπολαύση γιὰ πολὺ τὴν εὐτυχία ποὺ ἀξίζει στὴν καλλινοὶ τῆς καὶ στὴν καλλινοὶ τῆς ψυχῆς της. Ἀφοῦ (κατὰ τὴν δικολογία τῶν ιστορογράφων) συνετέλεσε πολὺ στὴν καλλιτεχνικὴ καὶ κομψότερη ἐξέλιξη τῆς Βενετικῆς κοινωνίας, ἐπαύθε τέλος ἀπὸ πανούπλα ποὺ κατέστησε τότε την Βενετία. Καὶ πέθανε ἀπὸ φέροδο θάνατο. Τὴν ἐκήδευσαν μεγαλοπέτως. Καὶ μετὰ τοὺς ἡμέρας ὅ ἀντρας της, ἀπαρηγόρητος γιὰ τὸ θάνατο της, αὐτοκτονοῦσε μὲ μαζαίρι ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφο της... Καὶ ὁ πατέρας Ὁρσέολο, καταβεβλημένος ἀπὸ τὴ λύπη, πέθανε κι' αὐτός, λίγο ἀργότερα, σὲ ηλικία 48 ἔτων.

Ἐρχόμαστε τώρα στὴν τοιτη 'Ἐλληνίδα πριγκήπισσα ποὺ ἀνέβησε στὸ Δογικὸ θύρων.

Βοιστόμαστε στὴν ἐποχὴ ποὺ ἔνω ἡ Βενετία, πλούσια καὶ δυνατή, ἀνέβαινε τὸ δρόμο τῆς ἀκριπῆς, ἡ μεγάλη Ἐλληνικὴ Αὐτοκρατορία μέχισταν κατεβαίνη καὶ συνοπασμένη πειρά νότερα. Στοὺς τόσους ἔχθρους τῆς εἰλακά τώρα προστενεῖ καὶ οἱ Νομανδοί, οἱ δοτοῖς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ ἀπὸ τὴν Ἡπείρο ἐπροχωροῦσαν νικηταὶ στὴν καρδιά τῆς Αὐτοκρατορίας. Τότε τὸ Βυζάντιο ἐζήτησε τὴ βοήθεια τῆς Βενετίας, τῆς ὅποιας Δόγης ἤταν ὁ φιλόδοξος καὶ δυνατηκὸς Ντομένικο Σέλβο. Ο Δόγης ἐδέχτηκε τὴν πρόσκλησι καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ενετικοῦ στόλου ἐνίκησε τοὺς Νομανδούς μπροστά

στὸ Λυρράχιο.

Στὸ μεταξὺ, ὁ Δόγης είχε νυμφευθεῖ 'Ἐλληνίδα πριγκήπισσα, τὴ Θεοδώρα, κόρη τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Δούκα. "Ἄν επροσέτει κανεὶς νὰ πιστεύῃ τὸν Βενετούνος χρονογάμφοις—καὶ διότι τὸ Πέτρο Δαμανῆ—ἡ Δρύγισσα Θεοδώρα ὑπῆρξε μᾶς διεφανμένη καὶ ἀπόλαυστη γυναῖκα. Καὶ ἀπούστε, κύριοι, τὰ φοβερὰ καὶ προμέρα ἐγκλήματα τῆς διστυχισμένης αὐτῆς 'Ἐλληνίδος πριγκήπισσας.

Ἐμφύωντε τὸν ἀέρα τοῦ δοματίου της μὲ διάφορα ἀρώματα. Α' πό τὴν θαυμαστὴν προφίρη, στὴν ὅποιαν γεννήθηκε 'Ἐλληνίδα πριγκήπισσα, καὶ διότι συνήθισε ν' ἀναπτέη τὴ δροσερὴ κόρη τοῦ Βοσπόρου, εὐδαμασμένη ἀπὸ τ' ἄνηψι καὶ τὰ φυτὰ τῶν ἔξαιρίων ἐξεῖνων αὐτοκρατορικῶν εἴησαν, ἡ μετέβασις τῆς στὴν ὄγρη καὶ ἀποτιχυτικὴ ἀπώλεψαμενα τὸν καναλιών, τὴν ἀνάγκασα νὰ φῇ τὸν τοπάτο νὰ κάνῃ ὑπερφοτέρο τὸν ἀέρα τῶν δοματίων της. Καὶ ἔτι μερικά ἀρώματα τῆς 'Ἀνατολῆς ἀνέλαβαν νὰ θυμίζουν στὴν ζευγητή πριγκήπισσα τὸν ἀέρα τῆς πατρίδος της...

Άλλα δὲν ἤτανε μόνο ἀπὸ τὸ ἐγκλήμα της. Η Θεοδώρα ἔπλενε μὲ ἀρωματισμένα νερά ὡχι μόνο τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χέρια της, ἀλλὰ καὶ διάλερο τὸ σῶμα της. Φρίξη! Η φαντασία τοῦ λαοῦ ποιεῖ θεοφόρησε θαυμάσιμο ἀμφότικη τὴν παθαρότητα, δὲν πειρωματίστηκε στὴν πραγματικότητα. "Ἐπλασε ν' ἔνα παραμύθι, διτί τάχυ η Δρύγισσα δέπτεται τὶς δοιλες της νὰ συνάψουν κάτιε ποιοὶ τὴ δροσιά ἀπὸ τὰ λουλούδια καὶ μέσαν ἡ θυμόρροδη ἔγκλημα της...

Εἶναι ὅμως κι' ἀλλὰ: "Η Δρύσισα δὲν ἔφερε τὸ φαγητό της στὸ στόμα μὲ τὰ δάχτυλα, ἀλλὰ οἱ στλάβησαν τῆς ἔχοραν καὶ ἐξεῖν τὸ ἔποιγε μ' ἔνα χρυσὸ προσοῦντα πολὺ! .. Στὴ Βενετία, ὁ Δόγης καὶ ἡ Δρύγισσα ἔπιον γανέται καὶ ἀπὸ τὸ διάστημα. Α' πό τὸ έθεωρετο σύμφωνο μὲ τὶς ἀπλές παραδόσεις τῆς φυλῆς. Ο νεωτερισμός ἔθεωρετο σύνανταλο, καὶ οἱ φασοφόροι χρονογράφοι ωιχτίκανε μὲ λύσσα σατανῆς τῆς διστυχισμένης θεοδώρας. Δὲν ἔλαβαν ὅπ' ὅγειαν ὅτι ερχότανε ἀπὸ μᾶς πολὺ ποὺ τὸ Ανάτολο της μόνον είχαν τοιά τια φυλόποδα λουτρόν. Δὲν ἔζηταν ποτὲ σκεφθοῦν ὅτι είναι ἐπνοεπέτερο τὸ νότιογνωμένο πατριό της Βενετούνος καὶ τὴν πατριότηταν μὲ τὴν πατριότηταν, πάντα τὴν Τοργού. Δὲν ἔτημασταν ποτὲ σκιτοπύρια δούλων χρειάζονται γιὰ νὰ συναγέλουν στὰ λόροις της Βενετίας. Επομένως πλάνημα καταπάνεν. Καὶ οἱ φασοφόροι βενετικῶν ἐπεζαλούντο τὴν ὁργὴν τοῦ θεοῦ θανάτιον της!

Καλὸν είνε νὰ οιημειοῦῃ ὅτι η χρήσις τοῦ πηρουνιοῦ, ποὺ ἐσπανδάλισε τοὺς Ενετούς, ήταν ἀγνοστή σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη ἐξεῖν τὴν ἐποχὴ καὶ πολὺ ἀργότερα από τὴν Αἴγανην στὰ λαδιά στην πολυτελεία καὶ τὴν ἀπολαυση. Επομένως πλάνημα καταπάνεν. Καὶ οἱ φασοφόροι βενετικῶν ἐπεζαλούντο τὴν ὁργὴν τοῦ θεοῦ θανάτιον της! Καλὸν είνε νὰ οιημειοῦῃ ὅτι η χρήσις τοῦ πηρουνιοῦ, ποὺ ἐσπανδάλισε τοὺς Ενετούς, ήταν ἀγνοστή σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη ἐξεῖν τὴν ἐποχὴ καὶ πολὺ ἀργότερα από τὴν Αἴγανην στὰ λαδιά στην πολυτελεία καὶ τὴν ἀπολαυση. Επομένως πλάνημα καταπάνεν. Καὶ οἱ φασοφόροι βενετικῶν ἐπεζαλούντο τὴν ὁργὴν τοῦ θεοῦ θανάτιον της!

Καλὸν είνε νὰ οιημειοῦῃ ὅτι η χρήσις τοῦ πηρουνιοῦ, ποὺ ἐσπανδάλισε τοὺς Ενετούς, ήταν ἀγνοστή σὲ τὴν αὐλὴ τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ ἐξεῖν ἔθεωρη θησαυρόης πολυτέλεια καὶ τὴν καρδιά της Αὐτοκρατορίας. Τότε τὸ Βυζάντιο ἐζήτησε τὴ βοήθεια τῆς Βενετίας, τῆς ὅποιας Δόγης ἤταν ὁ φιλόδοξος καὶ δυνατηκὸς Ντομένικο Σέλβο. Ο Δόγης ἐδέχτηκε τὴν πρόσκλησι καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ενετικοῦ στόλου ἐνίκησε τοὺς Νομανδούς μπροστά

